

Projekt

Uchwała Nr
Rady Gminy w Potworowie
z dnia grudnia 2024 roku

w sprawie: przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Potworów na lata 2025 - 2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 4 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2023 r. poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 - 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. 2023 r. poz. 1939) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Potworów na lata 2025 - 2027, który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Traci moc Uchwała Nr XLVIII.283.2023 Rady Gminy w Potworowie z dnia 30 listopada 2023 roku.

§3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Potworów.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Uzasadnienie do Uchwały Nr
Rady Gminy w Potworowie
z dnia grudnia 2024 roku

Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalany przez radę gminy. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw wprowadziła do programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zadania dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym.

W związku z powyższym, przyjęcie powyższego projektu uchwały jest w pełni uzasadnione.

Zadania ujęte w Programie będą realizowane przez Urząd Gminy w Potworowie oraz inne podmioty realizujące zadania z w/w zakresu tj. placówki oświatowo – wychowawcze, organizacje pozarządowe, jednostki pomocy społecznej, instytucje dbające o przestrzeganie prawa i porządku publicznego. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr
Rady Gminy w Potworowie
z dnia grudnia 2024 roku

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE POTWORÓW NA LATA 2025-2027**

Rozdział 1.

WSTĘP

Podstawy merytoryczne i prawne do realizacji niniejszego Programu:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
4. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491);
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r., poz. 642).
7. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469 ze zm.).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii na lata 2025-2027 ma na celu realizację zadań nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego w/w ustawami oraz stanowi kontynuację wcześniej prowadzonych działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom na terenie Gminy Potworów.

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469 ze zm.) wprowadziła do programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zadania dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym.

Uzależnienie behawioralne jest grupą objawów polegających na wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniu danej czynności. Należą do nich: zakupoholizm, fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), uzależnienie od gier komputerowych, pracoholizm, patologiczny hazard, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych. Uzależnienia behawioralne współwystępują z innymi formami uzależnień tj. z alkoholem, narkotykami, uzależnieniem od leków itp. Mimo, że są akceptowalne społecznie cechuje je wysoka szkodliwość.

Kluczowym zagadnieniem w realizacji zadań, mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom są zabiegi profilaktyczne. Profilaktyka oznacza działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i/lub rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Jest to świadome działanie nastawione na jednostki oraz grupy społeczne mające na celu ograniczenie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym, zanim one wystąpią. Wyróżniamy profilaktykę uniwersalną, skierowaną na całą populację, bez uwzględniania stopnia ryzyka wystąpienia danego problemu, profilaktykę selektywną, ukierunkowaną na jednostki i grupy ryzyka oraz profilaktykę wskazującą, skierowaną do konkretnych jednostek, dotkniętych danym problemem.

Rozdział 2.

CELE PROGRAMU

Cel główny:

Ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, wynikających ze spożycia alkoholu, zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie szkodliwości uzależnień dla zdrowia a tym samym podniesienie jakości życia jednostek.

Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie w szczególności dla dzieci i młodzieży;
2. Prowadzenie działań profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych oraz szkoleniowych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi;
3. Ograniczenie skali zjawiska uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
4. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz związane z uzależnieniami behawioralnymi, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Rozdział 3.

ZADANIA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI PROGRAMU

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
2. Realizacja programów profilaktycznych, w tym programów rekomendowanych, na rzecz dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo – wychowawczych, a także wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, służące promocji zdrowego stylu życia.
3. Prowadzenie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłaszanych do Komisji.
4. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób uzależnionych i ich rodzin.
5. Podejmowanie działań edukacyjnych, kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie ich dostępności

i przestrzeganie zakazu sprzedawania i spożywania przez nieletnich napojów alkoholowych.

6. Finansowanie szkoleń, kursów oraz kosztów związanych z dojazdem na szkolenia i kursy służące podniesieniu kompetencji w zakresie wiedzy o uzależnieniach dla osób stykających się z problematyką uzależnień i przemocy w rodzinie m. in. nauczycieli, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji, członków GKRPA, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników administracji zajmujących się wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział 4.

FORMY POMOCY DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN

1. Przeprowadzanie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi do podjęcia leczenia odwykowego.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu tj. zalecenie przeprowadzenia badania przez biegłego sądowego psychiatrę i psychologa w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania formy leczenia.
3. Kierowanie wniosku do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.
4. Ponoszenie kosztów za wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia (biegli sądowi).
5. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej tj. udzielanie informacji o dostępności do usług terapeutycznych i prawnych dla osób uzależnionych i członków rodzin, kierowanie osób pokrzywdzonych do Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przemocy w rodzinie.
6. Dofinansowanie obozów, kolonii, wycieczek z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
7. Dofinansowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży jako formy zapobiegania zachowaniom dysfunkcyjnym oraz propagowaniu zdrowego, wolnego od używek sposobu spędzania wolnego czasu.
8. Współfinansowanie i współorganizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i kulturalnych dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Potworów jako działania wpisujące się w profilaktykę przeciw uzależnieniom.

9. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii, przemocy w rodzinie i uzależnieniom behawioralnym.
10. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Posterunkiem Policji oraz Kuratorem Sądowym w zakresie pomocy rodzinom, w których występują problemy z nadużywaniem alkoholu, substancji psychoaktywnych i przemocą.

Rozdział 5.

ODBIORCY PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich grup społecznych z obszaru Gminy Potworów związanych z problemem uzależnień od alkoholu, narkomanii i czynników behawioralnych, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem ich wystąpienia, w szczególności:

1. osób i rodzin z problemem alkoholowym, problemem narkomanii oraz dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi;
2. osób i rodzin zagrożonych problemem alkoholowym, problemem narkomanii oraz uzależnieniami behawioralnymi;
3. osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu problemu alkoholowego, problemu narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;
4. osób współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików.

Rozdział 6.

REALIZATORZY PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu będzie koordynowana przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Potworów w zakresie:

1. organizowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii oraz związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi;

2. występowania do biegłych sądowych o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
3. wydawania postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Gminy Potworów będącymi podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
4. współpracy z innymi organizacjami działającymi na rzecz walki z uzależnieniami w społeczności lokalnej;
5. przeprowadzania kontroli placówek handlowych i gastronomicznych sprzedających napoje alkoholowe co do zgodności przestrzegania cyt. wyżej ustawy oraz uchwał Rady Gminy Potworów w tym zakresie.

Rozdział 7.

CZŁONKOWIE GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W POTWOROWIE

1. Członkom GKRPA przysługuje wynagrodzenie w wysokości 466,00 zł brutto każdorazowo za posiedzenie oraz odrębnie za udział w kontroli punktu sprzedaży i podania napojów alkoholowych.
2. Podstawą wynagradzania jest lista obecności z posiedzenia Komisji/ kontroli punktu sprzedaży.
3. Wynagrodzenie określone w pkt 1 będzie przekazywane na wskazane konto bankowe.
4. Wydatki na wynagrodzenia, szkolenia, koszty podróży służbowych (delegacji) członków Gminnej Komisji realizowane są ze środków budżetu Gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 8.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze zgodnie z art. 18 oraz opłaty

wnoszone na podstawie art. 9 ust. 11 i 21 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 roku poz. 2151 z późn. zm.).

Rozdział 9.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Spożywanie alkoholu, narkotyków oraz pozostałe uzależnienia o charakterze behawioralnym powodują szereg szkód społecznych wśród których możemy wyróżnić problemy zdrowotne, naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie, przez co generowane są wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Niezbędne są zatem działania eliminujące te skutki. Zaliczyć do nich możemy szeroko pojętą profilaktykę, mającą na celu wypracowanie wśród danej społeczności pozytywnych wzorców zachowań, ponadto podjęcie działań eliminujących zachowania niepożądane. Współpraca wielu podmiotów takich jak policja, służba zdrowia, jednostki samorządu terytorialnego, szkoła stworzy warunki do wygenerowania kapitału pozwalającego na skuteczną walkę z problemem uzależnień.

Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu oraz podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia wyznaczonych celów.